

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/97/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113234072
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8113234072.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a sudcov JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik mesta Prešov, a.s., so sídlom v Ľuboticiach, Bardejovská č. 7, IČO: 31 718 922, právne zastúpeného JUDr. Ernestom Vokálom, advokátom, so sídlom Hlavná č. 6, 080 01 Prešov, proti žalovanej: H. R., nar. XX.XX.XXXX, t. č. na neznámom mieste, v konaní zastúpená opatrovníčkou Máriou Kravcovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Prešov, o zaplatenie 198 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 9C 65/2014-75 zo dňa 19. 1. 2015 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok vo výroku II., III.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“) žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 198 Eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobu v časti o zaplatenie poštovného vo výške 9,35 Eur zamietol. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť v prospech právneho zástupcu žalobcu JUDr. Ernesta Vokála náhradu trov konania pozostávajúcu z iných trov konania vo výške 16,50 Eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Náhradu trov právneho zastúpenia súd žalobcovi nepriznal poukazujúc na ich neúčelnosť a neprimeranosť podľa ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p. Konštatoval, že ide o jednoduchú vec po skutkovej i právnej stránke, pričom nároky sú uplatňované hromadnými a vzorovými žalobami, v ktorých stačí zmeniť len niekoľko údajov. Pokiaľ ide o náhradu poštovného, túto súd prvého stupňa nepriznal z dôvodu, že náklady predsúdnej korešpondencie, aj keď v budúcnosti úspešného žalobcu do náhrady trov konania ani nákladov potrebných na uplatnenie pohľadávky nespádajú.

Rozhodnutie o trovách konania právne odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) poukazujúc na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 4MCdo 21/2009, 6MCdo 5/2013, Ústavného súdu Českej republiky vo veci I. ÚS 988/2012, III. ÚS 2985/2014, I. ÚS 3372/11. Navyše poukázal na ust. § 150 ods. 2 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku proti výroku II. a III. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca namietajúc nesprávne právne posúdenie veci. Namietal, že právo účastníka konania zvoliť si právneho zástupcu je jeho ústavným právom, a preto trovy právneho zastúpenia ako celku nie je možné označiť za neúčelné. Rovnako uviedol, že žalobca ešte pred podaným návrhom poštou zaslal žalovanému faktúry, ktoré do dnešného dňa žalovaný neuhradil, a preto žalobcovi vznikli trovy vo výške poštovného. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a priznať trovy právneho zastúpenia, ako aj poštovné.

Odvolací soud v zmysle zásad v ustanovení § 212 O.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 písm. c) O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Pokiaľ sa týka náhrady poštovného, žalobca nárok na túto náhradu žiadnym spôsobom nepreukázal, keďže nepredložil ani jeden doklad o zasielaní faktúr žalovanému, a preto odvolací súd rozsudok vo výroku, ktorým súd prvého stupňa zamietol žalobu v časti o zaplatenie poštovného vo výške 9,35 Eur, v zmysle § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

V danom prípade predmetom konania bol bez akýchkoľvek pochybností drobný spor, keďže hodnota žalovanej istiny je 198,- Eur.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam o účelnosti úkonov právnej služby, odvolací súd poznamenáva, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky je aj to, že účastník konania, ktorý v konaní, spravidla v spore, uspel, má, zásadne, právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva.

Odvolací súd však nevidí dôvod na odklon od svojho názoru prezentovaného v rozhodnutí 6Co/225/2014 zo dňa 28.10.2014.

Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnému účastníkovi alebo účastníkovi, ktorému to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

Súd rozhodujúci o priznaní náhrady trov konania je povinný vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom v spore, ako i skutočnosť, či nie sú splnené podmienky pre postup podľa § 150 O.s.p.; nie je rozhodujúce, či je tomu tak pri uplatnení práva alebo jeho bránení.

Je potrebné vziať na zreteľ, že účelnosť vynaložených nákladov je podmienkou ich priznania. Podmienkou je, že ide o výdavky potrebné na uplatňovanie, či bránenie práv účastníka konania. Súdu prináleží hodnotiť ako kritérium pre ich priznanie ich účelnosť, resp. nevyhnutnosť. Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze.

Odvolací súd sa v medziach týchto úvah v plnom rozsahu stotožnil s priznaním náhrady trov konania len do výšky zaplateného súdneho poplatku (16,50 Eur). V predmetnej veci ide o žalobu, v rámci ktorej dochádza k mechanickej zmene mena osoby žalovaného a výšky uplatnenej pohľadávky (porov. nález ÚS ČR vo veci Pl.ÚS 25/12: Počet takto vedených sporů, motivovaných vidinou snadného zisku, je v posledních letech enormně vysoký, tvoří značný podíl občanskoprávní agendy soudů. Tím dochází k nadměrnému kapacitnímu zatěžování soudního systému a k růstu výdajů vynakládaných ze státního rozpočtu na chod justice. Vyřizování tohoto druhu agendy může snadno přivodit průtahy v řízení v jiných věcech, jejichž předmětem jsou podstatně významnější záležitosti. Podle článku 90 Ústavy České republiky soudy jsou povolány především k tomu, aby zákonem stanoveným způsobem poskytovaly ochranu právům. Vedení soudních sporů tohoto typu, pojaté primárně nikoliv jako dovolávání se ochrany práv, nýbrž jako obchodní a podnikatelská činnost produkující zisk, se ocitá na samé hraně institutu zneužití práva. Zákaz zneužití práva je uznáván jako jeden ze základních principů fungování práva a plyne z ústavně zakotveného pojmu právního státu (srov. preambuli Ústavy). Navíc lze konstatovat, že takto fungující, relativně autonomní systém vymáhání pohledávek vyvolává sociálně nežádoucí následky vede k ožebračování značné části obyvatelstva. Statisticky významná část populace s nízkými příjmy není s to uhradit soudem uložené náklady sporu, a následnou exekucí, spojenou s dalšími náklady, se ocitá ve vážných existenčních potížích. Náklady právního zastoupení vypočtené na základě přisudkové vyhlášky nepřiměřeně zatěžují neúspěšnou stranu řízení zejména v situacích, kdy hodnota předmětu sporu se pohybuje v nižších pásmech, zejména v pásmu bagatelnosti. Přiznaná náhrada nákladů je zjevně nepřiměřená povaze a obsahu sporu. Vynucení plnění občanskoprávních závazků v takových případech je přitom z hlediska obecné spravedlnosti marginální záležitostí, do popředí se dostává zájem věřitele na dosažení výnosu z vedení samotného sporu.

Odvolací súd zastáva názor, že za tohto stavu je dôvodné priznať v konaní úspešnému žalobcovi náhradu pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku. Pokiaľ ide o náhradu trov pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia, tú je dôvodné v zmysle ust. § 150 ods. 2 O.s.p. v tejto časti nepriznať.

So zreteľom na uvedené odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti vo výroku II. a III. ako správny potvrdil postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže jej žiadne nevznikli.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle § 224 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešným účastníkom a žalovanej žiadne preukázateľne trovy odvolacieho konania nevznikli, a preto odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.